

מבנים אלגבריים. 201.1.7031

סתיו 2017. (מרצה: דמיטרי קרנר)

תרגיל בית מס' 1.

(להגשה עד 2017.11.07. השאלות להגשה: 4,5,6,9,10)

(1) אילו מהקבוצות הבאות מהוות חבורה?

- i. \mathbb{Z} עם הפעולה $a * b := a - b$. ii. \mathbb{R} עם הפעולה $a * b := a + b + ab$. iii. \mathbb{Q} עם הפעולה $a * b := \frac{a+b}{5}$.
 iv. $\mathbb{Q} \times \mathbb{Q}$ עם הפעולה $(a, b) * (c, d) := (ad + bc, bd)$. v. $\mathbb{Q} \setminus \{0\}$ עם הפעולה $a * b := \frac{a}{b}$.

(2) (א) יהי \mathbb{k} שדה כלשהו. בדקו ש $(\mathbb{k}, +, 0)$, $(\mathbb{k} \setminus \{0\}, \cdot, 1)$ הינן חבורות אבליות.

(ב) יהי V מרחב וקטורי. הוכיחו: $(V, +, 0)$ הינו חבורה אבלית.

(ג) תהי S קבוצת כל סדרות המספרים $\{a_n\}_{n=1,2,\dots}$, המקיימות: $|a_n - 1| \leq \frac{1}{n+1}$ עבור כל $n \geq 1$.
 האם $(S, \cdot, \{1\})$ היא חבורה? (כאן המכפלה היא: $\{a_n\} \cdot \{b_n\} = \{a_n b_n\}$)

(3) (א) עבור כל איבר בחבורה הוכיחו $(x^{-1})^{-1} = x$.

(ב) תהי G חבורה. הוכיחו: עבור כל $x, y \in G$ מתקיים $(xy)^{-1} = y^{-1}x^{-1}$.

(ג) נניח שעבור כל x, y בחבורה מתקיים: $(xy)^{-1} = x^{-1}y^{-1}$. האם החבורה בהכרח אבלית?

(ד) (חזקות בחבורות) נגדיר x^n (עבור $n \in \mathbb{Z}$ ו- $x \in G$), באופן הבא: $x^n = \begin{cases} 1_G, & n = 0 \\ x^{n-1} \cdot x, & n > 0 \\ (x^{|n|})^{-1}, & n < 0. \end{cases}$

הוכיחו שלכל $n, m \in \mathbb{Z}$ מתקיים: $(x^n)^m = x^{n \cdot m}$ וגם $x^{n+m} = x^n \cdot x^m$.

(4) (א) הוכיחו שאיבר היחידה בחבורה הינו יחיד.

(ב) תהי (G, \cdot, e) חבורה. נניח שאיבר $h \in G$ הינו יחידה שמאלית (כלומר, עבור כל $g \in G$ מתקיים: $hg = g$).
 הוכיחו: $h = e$.

(5) בכל אחד מהמקרים הבאים בדקו האם הקבוצה הנתונה מהווה תת-חבורה של $GL_n(\mathbb{C})$:

i. $\{Mat_{n \times n}(\mathbb{C}) \mid \text{מטריצות משולשיות עליונות}\}$. ii. $\{Mat_{n \times n}(\mathbb{Q}) \mid \text{מטריצות משולשיות עליונות, לא מנוונות}\}$.

iii. $\left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \mid a, c \in \{-1, 1\}, b \in \mathbb{R} \right\}$. iv. $\left\{ \begin{pmatrix} 0 & a \\ b & 0 \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R}, a \cdot b \neq 0 \right\}$.

v. $O(3) = \{A \in Mat_{3 \times 3}(\mathbb{R}) \mid AA^t = \mathbb{I}_{3 \times 3}\}$. vi. $\{A \in GL_n(\mathbb{C}) \mid trace(A) = 0\}$.

vii. מטריצות סימטריות לא מנוונות, $Mat_{n \times n}^{sym}(\mathbb{C}) \cap GL_n(\mathbb{C})$. viii. מטריצות לא מנוונות הניתנות לליכסון.

(6) (א) בדקו ש $(\mathbb{Z}/n\mathbb{Z}, +, 0)$ הינה חבורה אבלית. (סימון בקורס שלנו: $\mathbb{Z}_n = \mathbb{Z}/n\mathbb{Z}$ שאריות מודולו n)

(ב) עבור אילו $n \in \mathbb{N}$ הקבוצה $(\mathbb{Z}/n\mathbb{Z} \setminus \{0\}, \cdot, 1)$ הינה חבורה? (מצאו תנאי הכרחי ומספיק)

(7) (א) הוכיחו שכל חבורה בעלת שני איברים הינה איזומורפית ל $\mathbb{Z}/2\mathbb{Z}$.

(youtube: "finite simple group of order two")

(ב) תהא (G, \cdot, e) חבורה עם בדיוק שלושה איברים, $G = \{e, a, b\}$.

הוכיחו: i. $ab = e$, ii. $a^2 = b$, iii. $a^3 = e$.

(ג) מיינו את כל החבורות בעלות שלושה איברים. (עד כדי איזומורפיזם)

(8) הוכיחו: אם $G_1 < G_2$ ו $G_2 < G_3$ אז $G_1 < G_3$.

(9) (א) הוכיחו שכל חבורה $(\mathbb{Z}/n\mathbb{Z}, +, 0)$ היא ציקלית. רשמו את כל היוצרים של חבורה $(\mathbb{Z}/12\mathbb{Z}, +, 0)$.

(ב) הוכיחו שחבורה $(\mathbb{Z}/7\mathbb{Z} \setminus \{0\}, \cdot, 1)$ היא ציקלית. רשמו את כל היוצרים שלה. ומה לגבי $(\mathbb{Z}/11\mathbb{Z} \setminus \{0\}, \cdot, 1)$?

(10) תהא (G, \cdot, e) חבורה סופית.

(א) הוכיחו שלכל $a \in G$ קיים $n > 0$ כך ש $a^n = e$.

(ב) הוכיחו שקיים $m > 0$ כך שלכל $a \in G$ מתקיים $a^m = e$.

(ג) נניח ש G מסדר זוגי. הוכיחו שקיים $a \in G, a \neq e$ המקיים $a^{-1} = a$.